

Een sprong terug in de tijd

De rijke fierljeppeschiedenis van Winsum mag niet worden vergeten. Zaterdagmiddag wordt in het dorp informatiecentrum 'De Jint' geopend.

Gerrit Hoekstra van de Werkgroep is nog druk bezig met de voorbereidingen voor de opening van zaterdag.

FOTO: HOGE NOORDEN/JACOB VAN ESSEN

RUTGER VAN DER POL

In Winsum is sinds 1957 het Fries Kampioenschap (FK) fierljeppen. Dit is voor ljeppers dé wedstrijd van Friesland. Er wordt met passie en strijd naartoe gewerkt. Tot 1984 was dit bij de Skâns over de Sint-Japikfeart. Nu wordt er jaarlijks op de achterliggende accommodatie 'Oer it Dok' geljept.

De Winsumers zeggen dat in de beginjaren vanaf 1957 wel 6000 mensen bij de wedstrijd kwamen kijken. Gerrit Hoekstra van werkgroep DoarpsArgyf Winsum betwijfelt het. „Mar seker in pear tûzen”, zegt hij.

Als je aan Winsum denkt, denk je aan fierljeppen. „Wy wolle sjen litte wat spesjaal oan Winsum is, dat is it ljeppen”, zegt Hoekstra. Zijn huis ligt aan de schans waar vroeger het FK werd gehouden. Als hij in de tuin zit hoort hij vanaf de straat al gauw: 'Hier was vroeger het fier-

jeppen'. Om dit voor cultuurliefhebbers, toeristen en dorpsgenoten nog beter in beeld te brengen is het informatiecentrum bedacht. „It is gjin leske skiednis, de bylden steane sintraal”, vertelt hij.

Op zes informatiepanelen is de

Als je aan Winsum denkt, denk je aan fierljeppen

Veel publiek bij het fierljeppen in Winsum. FOTO: WURKGRUOP DOARPSARGYF WINSUM

fierljeppeschiedenis van het dorp te bekijken. Onder andere de thema's: publiek, de sprong, het begin en helpers komen aan bod. „Ast der delkomst kinst even sjen hoe 't it eartiids wie”, vertelt Hoekstra. „Kinst dy ynbyldzje hoe 't it der doe oan ta gie.”

Het dorp is dus een van de grondleggers van de sport. „It FK is de langste tradysje dy 't hjir sprongen wurdt”, zegt Jacob Krol van de Werkgroep. Bij de Skâns over de Sint-Japik ligt de oorsprong van georganiseerde wedstrijden polsstokspringen. „Dit fertsjinnet mear sichtberheid”, aldus Krol.

Als je bij Hoekstra uit huis loopt stuit je meteen op de barte (schans) van vroeger. Er gaan zelfs sterke verhalen dat springers hun aanloop in zijn woning begonnen. Aan de overkant van de Sint-Japikfaert zie je een aantal gele stenen. Dat is waar de ljeppers van vroeger terecht kwamen. Zelfs de reling van de steiger is een oude polsstok. Sa-

men met de infopanelen kun je je zo voorstellen hoe het er toen aan toe ging.

Waar er tot 1975 met houten polsstokken werd gesprongen, doen ze dat nu met polsen van carbon. Deze stokken zijn stugger en langer dan vroeger. Hierdoor wordt er steeds verder geljept. Vroeger over de sloot op de wal, nu vanaf een grote schans in een dikke laag zand. De manier van meten, klimmen en springen is volgens de werkgroep niet met vroeger te vergelijken. „It is grutter en profesjoneler”, zegt Hoekstra.

De sport is aan het groeien merkt Jacob Krol van de Werkgroep. „Der binne no folle mear dielnimmers”, zegt hij. Waar vroeger iedereen mee kon doen op het hoogste niveau, heb je nu prestatie- en leeftijdsklassen voor mannen en vrouwen. Het aantal bezoekers voor het FK ligt nu rond de 1500. „Dat oantal is no frij stabyl bleaun”, zegt Krol. „Eartiids wie it ljeppen as sport noch folslein nij.” Vroeger werd de polsstok vooral als hulpmiddel bij het 'aaisykjen' gebruikt. Tot in 1957 de eerste gereguleerde wedstrijd werd georganiseerd. Dit zorgde voor veel spektakel. „Want wa koe it fierste oer de sleat springe?” Vertelt Krol.

Voorzitter Jula Gerke Meijns van Dorpsbelang Winsum vindt het mooi om te zien dat dit project door actieve dorpsgenoten is opgepakt. „Het project is echt in handen van de Werkgroep geweest.” Zichtbaar maken hoe fierljeppen in Winsum vroeger was heeft ambitie om zich verder te ontwikkelen. „We kijken samen met de Werkgroep naar een passend monument.”, zegt de voorzitter. De werkgroep ziet een monument van een fierljepper in actie wel zitten. Maar er is nog niks besloten.

Bij de opening is ook Lolke van der Sloot aanwezig. De Winsumer won in 1958 de eerste prijs bij het Friese Kampioenschap. De pols waar hij destijds mee won heeft hij bewaard. „Dizze nimt hy mei nei de iepening”, zegt Hoekstra. „It is dy middeis in moai dekkorstik by De Jint.”

ADVERTENTIE

Gemeente wil Congrescentrum kopen om huizen te bouwen

ANNE ROEL VAN DER MEER

DRACHTEN Waar nu nog het Fries Congrescentrum staat, moeten in de toekomst huizen verrijzen. De gemeente Smallingerland wil het complex aan de rand van Drachten daarom kopen.

Er zijn al onderhandelingen geweest met de eigenaren, maar die hebben nog geen resultaat opgeleverd. Om te vermijden dat een andere belangstellende zich mengt in het koopproces, heeft de gemeente de wet voorkeursrecht gevestigd op het complex.

Daarmee moet de gemeenteraad nog wel akkoord gaan. Smallingerland heeft nu het eerste recht van koop.

„Maar het moet dan wel tegen een marktconforme prijs”, zegt wethouder Robin Hartogh Heys. „Mochten wij er met de twee eigenaren niet uitkomen, dan gaan we naar de rechter. Die wijst dan drie onafhankelijke taxateurs aan en dan komt er een bedrag uit. Daar is iedereen dan aan gebonden. We zijn tot elkaar veroordeeld.”

De eigenaren kregen de bodschap van de gemeente per brief. Minke Veenstra-Pebesma en Harry Elzinga willen verder niks kwijt over de besprekingen en de actie van de gemeente.

De plek aan de rand van Drachten en vlak bij Boornbergum is „van zeer, zeer groot strategisch belang”, zegt Hartogh Heys. „We willen alle risico's vermijden en als gemeente

zelf aan de knoppen draaien.” Het voormalige paardencentrum zal na de koop uiteindelijk tegen de vlakte gaan.

„Maar dan ben je echt wel een paar jaar verder.” Gebouwen en grond beslaan zo'n 20 hectare.

Smallingerland heeft de ambitie om tot 2030 flink te bouwen: er moeten ruim 1500 huizen bij in de gemeente.

Sinds vorig jaar is het Congrescentrum, dat in het verleden een aantal keren van eigenaar wisselde en moeilijk rendabel te maken bleek, een noodcrisisopvang voor maximaal 225 vluchtelingen.

De opvang is hoe dan ook tot 1 september 2024 geopend. Tijdens de coronapandemie was het een testen vaccinatielocatie van de GGD.

KUNSTGEBIT
AAN HUIS

IS UW EIGEN RISICO OP? DAN IS HET VOOR U VOORDELIG OM DIT JAAR NOG EEN NIEUW KUNSTGEBIT TE NEMEN. MAAK SNEL EEN AFSpraak BIJ ONS EN ONTVANG DIT JAAR NOG UW NIEUWE KUNSTGEBIT!

Neem vandaag nog contact met ons op. Wij helpen u graag!

06 832 521 62 www.kunstgebitaanhuis.nl info@kunstgebitaanhuis.nl